

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра права та публічного адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО:
протокол засідання кафедри
«31» серпня 2021 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВППП 2.2.12 «ФІНАНСОВЕ ПРАВО»

Освітньо-професійна програма	<u>Право</u>
Спеціальність	<u>081 Право</u>
Факультет	<u>Економіко-правовий</u>

2021 – 2022 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Фінансове право**» для здобувачів вищої освіти ОПП «Право» спеціальності 081 «Право».

Розробник: Філіпенко Тетяна В'ячеславівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри права та публічного адміністрування МДУ.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>08 Право</u>	Вибіркова з циклу дисциплін професійної підготовки	
Семестрових модулів – 1	ОПП «Право» 081 Право	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		2-й	2-й
ижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		26 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		98 год.	128 год.
		Індивідуальні заняття:	
		2 год.	2 год.
Вид контролю:			
Залік			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 50 / 100 (50 %)

для заочної форми навчання – 20 / 124 (16 %)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у майбутніх юристів глибоких і всебічних знань теорії фінансового права і фінансового законодавства, напрацювання відповідних навиків та вмінь з метою їх повного і ефективного застосування на практиці.

Вивчення дисципліни надає можливість здобувачам вищої освіти отримати знання сучасного фінансового законодавства; вміння використовувати норми фінансового права в майбутній практичній діяльності; вміння розв'язувати фінансові проблеми, приймати обґрунтовані рішення у відповідності до фінансового законодавства, нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- визначення поняття, системи і ролі фінансового права в сучасних умовах;
- вивчення законів та підзаконних нормативно-правових актів, які регулюють фінансову діяльність держави;
- висвітлення норм фінансового права;
- оволодіння засобами фінансового контролю;
- вивчення нормативних основ бюджетного устрою і бюджетного процесу;
- усвідомлення податкових, кредитних, страхових, банківських та валютних правовідносин, що виникають між різноманітними суб'єктами цих відносин.

Змістові модулі:

1. Загальна частина фінансового права.
2. Особлива частина фінансового права.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі – вибіркова дисципліна з циклу дисциплін професійної підготовки, обсягом - 150 годин / 5 кредитів ECTS.

Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисципліни відбувається після засвоєння таких навчальних дисциплін: «Теорія держави та права», «Конституційне право», «Конституційний процес», «Цивільне право», «Кримінальне право», «Право соціального захисту та пенсійного забезпечення».

Компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність	Здатність і готовність особи розв'язувати задачі та практичні проблеми у галузі права із базовим рівнем знань та вмінь, достатніх для вирішення проблемних професійних завдань.
Загальні компетентності	<p>КЗ 1. Здатність аналізувати інформацію з різних джерел для вирішення організаційно-юридичних питань та практичних завдань, навички використання сучасних юридичних інформаційних систем і технологій .</p> <p>КЗ 2. Здатність розуміти предметні галузі, професію; основні концепції , базові категорії, юридичні поняття.</p> <p>КЗ 4. Здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права і закону.</p> <p>КЗ 5. Здатність до міжособистісного спілкуватися, уміння працювати в команді, мотивувати людей та досягати спільної мети; розуміння та повага до різноманітності та мультикультурності.</p> <p>КЗ 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>КЗ 8. Здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти , постійного підвищення кваліфікації .</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>КП 1. Здатність забезпечувати дотримання законодавства суб'єктами права.</p> <p>КП 3. Здатність юридично правильно кваліфікувати факти і обставини.</p> <p>КП 6. Здатність діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури.</p> <p>КП 9. Розуміння необхідності поваги до честі та гідності особистості, захисту прав і свобод людини і громадянина.</p>

Результати навчання	<p>РН 10. Знати поняття предмету, системи, методу правового регулювання управлінських відносин нормативне регулювання фінансових правовідносин; принципи фінансового права.</p> <p>РН 12. Знати концептуальні засади дисципліни, включаючи певні знання сучасних досягнень.</p>
----------------------------	---

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна частина фінансового права

Тема 1. Фінанси, фінансова система та публічна фінансова діяльність

Сутність та визначення поняття «фінанси». Призначення та функції фінансів. Приватні та публічні (державні та органів місцевого самоврядування) фінанси. Фінансові ресурси та їх види. Поняття фінансової системи. Структурні елементи фінансової системи держави. Особливості фінансової системи України в сучасний період. Фінансова політика держави. Поняття та зміст публічної фінансової діяльності. Значення та організаційно-правові особливості фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування. Принципи публічної фінансової діяльності. Правові форми і методи фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування. Повноваження органів державної влади загальної та спеціальної компетенції, а також органів місцевого самоврядування у фінансовій діяльності.

Література:

1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 4 – 10.
2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 9 – 13.
3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 12 - 17
4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 9 - 16.

Тема 2. Предмет, метод та система фінансового права

Характеристика відносин, що становлять поняття фінансового права, його місце в національній системі права. Предмет та метод фінансового права як галузі права. фінансово-правового регулювання. Система фінансового права. Інститути фінансового права. Загальна частина фінансового права. Особлива частина фінансового права. Джерела фінансового права: поняття та їх класифікація. Конституція України як основне джерело фінансового права. Фінансово-правові акти.

Література:

1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 10 – 14.
2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 13 – 15.
3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 17 – 20.
4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 16 – 20.

Тема 3. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини

Поняття, ознаки та структура фінансово-правових норм. Особливості та класифікація фінансово-правових норм. Види фінансово-правових норм. Реалізація фінансово-правових норм. Поняття та особливості фінансових правовідносин. Фінансові правовідносини, їх суб'єкти, об'єкт, зміст та види. Права та обов'язки учасників фінансових правовідносин.

Виникнення, зміна та припинення фінансових правовідносин.

Література:

1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 14 – 17.
2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 15 – 17.
3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 21 – 23.
4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 22 – 26.

Тема 4. Правові основи фінансового контролю

Поняття ,організаційно-правовий механізм і призначення фінансового контролю. Фінансовий контроль як засіб забезпечення законності та фінансової дисципліни. Поняття та суть фінансового контролю. Завдання, об'єкти та суб'єкти фінансового контролю. Поняття методів і форм фінансового контролю. Сутність ревізії як методу фінансового контролю та види ревізій. Сутність перевірки як методу фінансового контролю та види перевірок. Система органів державного фінансового контролю. Особливості фінансового контролю органів місцевого самоврядування. Система внутрішньогосподарського контролю. Поняття аудиту як фінансового контролю. Види аудиторського контролю.

Література:

1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 17 – 22.
2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 17 – 21.
3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 28 – 38.
4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 28 – 68.

Тема 5. Фінансово-правова відповідальність

Загальноправовий зміст юридичної відповідальності суб'єктів фінансового права. Поняття та склад фінансового правопорушення. Суб'єкти фінансового правопорушення. Об'єкт правопорушення, яке скоюють суб'єкти фінансового права. Види юридичної відповідальності за порушення фінансового законодавства та їх особливості.

Література:

1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 22 – 27.
2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 102 – 106.
3. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 70 – 90.

Змістовий модуль 2. Особлива частина фінансового права

Тема 6. Бюджетне право. Бюджетна система України

Поняття та значення бюджету. Функції бюджету. Особливості бюджетного законодавства України. Загальний і спеціальний фонди бюджету. Резервний фонд бюджету. Порядок використання коштів із резервного фонду. Поняття та особливості бюджетного права в Україні. Бюджетно-правові відносини, їх особливості та види. Суб'єкти бюджетних правовідносин. Поняття та види бюджетно-правових норм. Поняття бюджетного устрою та бюджетної системи. Особливості зведеного бюджету. Бюджетна класифікація. Доходи та видатки бюджету. Поняття та сутність бюджетного дефіциту і профіциту. Міжбюджетні відносини в Україні. Види міжбюджетних трансфертів. особливості бюджетного процесу.

Поняття бюджетного періоду та бюджетного циклу. Стадії бюджетного процесу. Розпорядники бюджетних коштів та їх повноваження. Порядок розгляду, затвердження та організаційно-правового забезпечення виконання Державного бюджету України. Особливості бюджетного процесу на місцевому рівні. Порядок контролю виконання і звітності про виконання Державного та місцевих бюджетів.

Література:

1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 27 – 77.

2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 41 – 69.

3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 43 – 54.

4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 91 – 140.

Тема 7. Правове регулювання державних доходів. Податкове право

Поняття публічних та державних доходів, їх види. Місцеві доходи. Визначення поняття «податок». Податки та їх характерні ознаки. Функції податків. Податкові доходи. Поняття податкового платежу та збору. Види неподаткових доходів. Податкова система України та її принципи. Класифікація податків. Загальнодержавні та місцеві податки і збори. Прямі і непрямі податки. Види податків залежно від платника. Сутність та завдання податкового права як елементу фінансового права. Поняття та види податкових правовідносин та податкових норм. Податковий кодекс України як джерело податкового права. Юридичний склад податку. Платник податку. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Ставка податку. Податковий період. Порядок обчислення податку. Основні елементи податкового закону.

Література:

1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 77 – 174.

2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 69 – 93.

3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 59 – 66.

4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 141 – 147.

Тема 8. Правове регулювання цільових позабюджетних фондів. Державне соціальне та пенсійне страхування

Поняття та класифікація цільових позабюджетних фондів. Завдання, правові засади організації та діяльності Пенсійного фонду України. Завдання, правові засади організації та діяльності Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та тимчасової втрати працездатності. Правові засади функціонування Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Завдання та правові засади діяльності Фонду соціального захисту інвалідів. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, його завдання, функції та правові засади діяльності.

Література:

1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 182 – 185.

2. Тулянцева В. Відповідальність за правопорушення у сфері використання позабюджетних цільових фондів. *Юридичний вісник*. 2020. № 6. С. 207 – 211.

3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 85 – 104.

Тема 9. Правовідносини у сфері державного кредиту

Поняття й ознаки державного кредиту, його принципи і форми. Поняття державних і місцевих запозичень. Інститут державних і місцевих запозичень. Принципи державних і місцевих запозичень. Державний і муніципальний борги. Види і форми державного боргу. Управління державним і місцевим боргом. Нормативно-правове забезпечення відносин у галузі державного боргу. Поняття державних позик. Облігації внутрішніх державних позик та їх види. Облігації зовнішніх державних позик та їх види. Казначейські зобов'язання. Порядок здійснення запозичень до місцевих бюджетів України. Облігації місцевих позик.

Література:

1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 185 – 193.
2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 93 – 100.
3. Мелих О. Ю. Державний кредит і сучасний стан державного боргу України. *Електронна економіка*. 2019. № 2. С. 1-10.
4. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 85 – 96.

Тема 10. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування

Поняття публічних видатків, особливості правового регулювання відносин у галузі видатків. Поняття витрат держави, їх характерні особливості та принципи фінансування. Поняття та принципи бюджетного фінансування. Основні принципи, методи та джерела фінансування галузей народного господарства. Порядок фінансування промисловості і капітальних вкладень. Проектно-кошторисна документація. Джерела фінансування капітальних вкладень. Сутність кошторисно-бюджетного фінансування, принципи та об'єкти фінансування. Кошторис як основний фінансовий план витрат бюджетної установи. Порядок фінансування соціально-культурних заходів і соціального захисту населення; охорони здоров'я та фізичної культури; обороноздатності держави; державних органів законодавчої і виконавчої влади.

Література:

1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 193 – 200.
2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 79 – 93.
3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 72 – 80.

Тема 11. Правове регулювання банківської діяльності

Поняття та структура банківської системи України; взаємозв'язки між її елементами по горизонталі і вертикалі. Національний банк України, його правовий статус, функції. Структура Національного банку України, керівні органи. Характеристика заходів, які застосовуються Національним банком України до порушників фінансової дисципліни. Правовий статус та види комерційних банків за спеціалізацією діяльності. Порядок створення, реорганізації і ліквідації комерційного банку. Характеристика базових операцій комерційних банків. Відповідальність банків за порушення фінансової дисципліни.

Література:

1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 200 – 214.
2. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 109 – 135.
3. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 192 – 202.

Тема 12. Правові засади грошового обігу, розрахунків та валютного регулювання.

Поняття грошової системи. Принципи побудови грошової системи та її структура. Елементи грошової системи. Правові основи грошового обігу в Україні. Правила ведення безготівкових розрахунків. Форми платіжних документів, які підтверджують безготівкові розрахунки. Порядок ведення касових операцій в Україні. Поняття валюти та валютних цінностей. Поняття валютної операції. Правовий режим валютних операцій. Загальні положення про розрахунки в іноземній валюті на території України. Правила здійснення операцій з купівлі та продажу іноземної валюти готівкою. Операції з продажу валюти на Міжбанківській валютній біржі. Валютний контроль та органи, що його здійснюють.

Література:

1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 2214 – 227.
2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 100 – 102.
3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 120 – 125.
4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 204 -242.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
Л		Пр	Інд.	С.р.	Л		Пр	Інд.	С.р.	
Змістовий модуль 1. Загальна частина фінансового права										
Тема 1. Фінанси, фінансова система та публічна фінансова діяльність.	7	2	2		3	5	2	1		2
Тема 2. Предмет, метод та система фінансового права.	7	2	2		3					
Тема 3. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини.	7	2	2		3	7	2	2		3
Тема 4. Правові основи фінансового контролю.	7	2	2		3					
Тема 5. Фінансово-правова відповідальність.	7	2	2		3					
ІНДЗ	25				25	48				48
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10		40	60	4	3		53
Змістовий модуль 2. Особлива частина фінансового права										
Тема 6. Бюджетне право. Бюджетна система України.	7	2	2		3	5	2	1		2
Тема 7. Правове регулювання державних доходів. Податкове право.	7	2	2		3					
Тема 8. Правове регулювання цільових позабюджетних фондів. Державне соціальне та пенсійне страхування.	7	2	2		3	5	2	1		2
Тема 9. Правовідносини у сфері державного кредиту.	7	2	2		3					
Тема 10. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування.	7	2	2		3					
Тема 11. Правове регулювання банківської діяльності.	7	2	2		3	7	2	2		3
Тема 12. Правові засади грошового обігу, розрахунків та валютного регулювання.	10	4	2		4					
ІНДЗ	38				38	68				68
Разом за змістовим модулем 2	90	16	14		60	90	8	5		77
Усього годин	150	26	24		100	150	12	8		130

5. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин		Результат навчання (РН) за ОП
			Денна	Заочна	
1	<p>Тема. Фінанси, фінансова система та публічна фінансова діяльність</p> <p>1. Сутність фінансів та їх суспільне призначення. 2. Фінансова система України. 3. Функції фінансів. 4. Принципи, мета та методи фінансової діяльності держави. 5. Зміст та завдання фінансової політики держави. 6. Типи та напрямки реалізації державної фінансової політики.</p> <p>Література</p> <p>1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 4 – 10. 2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 9 – 13. 3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 12 – 17. 4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 9 - 16.</p>	Визначити поняття фінансів, їх функції та особливості, розглянути і фінансову систему України	2	1	РН10 РН12
2	<p>Тема. Предмет, метод та система фінансового права</p> <p>1. Поняття та предмет фінансового права. 2. Принципи та функції фінансового права. 3. Методи фінансового права. 4. Система фінансового права. 5. Джерела фінансового права.</p> <p>Література</p> <p>1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 10 – 14. 2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 13 – 15. 3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 17 – 20.</p>	Розглянути поняття, предмет та методи фінансового права	2		РН10 РН12

	4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 16 – 20.				
3	<p>Тема. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини</p> <p>1. Поняття фінансово-правової норми, її ознаки та особливості.</p> <p>2. Класифікація фінансово-правових норм.</p> <p>3. Поняття, ознаки, функції та класифікація фінансових правовідносин.</p> <p>4. Виникнення, зміна та припинення фінансових правовідносин.</p> <p>5. Склад фінансових правовідносин.</p> <p>6. Суб'єкти фінансових правовідносин.</p> <p>Література</p> <p>1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 14 – 17.</p> <p>2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 15 – 17.</p> <p>3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 21 – 23.</p> <p>4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 22 – 26.</p>	Визначити поняття та особливості фінансово-правових норм та фінансових правовідносин	2	1	RH10 RH12
4	<p>Тема. Правові основи фінансового контролю</p> <p>1. Поняття, принципи та завдання фінансового контролю.</p> <p>2. Види фінансового контролю.</p> <p>3. Методи фінансового контролю.</p> <p>4. Система фінансового контролю в Україні.</p> <p>Література</p> <p>1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 17 – 22.</p> <p>2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 17 – 21.</p> <p>3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 28 – 38.</p> <p>4. Фінансове право : конспект лекцій /</p>	Розглянути систему та порядок здійснення фінансового контролю	2	1	RH10 RH12

	укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 28 – 68.				
5	<p>Тема. Фінансово-правова відповідальність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст фінансово-правової відповідальності. 2. Поняття та склад фінансового правопорушення. 3. Суб'єкти та об'єкти фінансового правопорушення. 4. Поняття та види фінансово-правових санкцій. 5. Порядок застосування санкцій за фінансові правопорушення. <p>Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 22 – 27. 2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 102 – 106. 3. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 70 – 90. 	Охарактеризувати зміст фінансово-правової відповідальності, поняття та види фінансово-правових санкцій	2		RH10 RH12
6	<p>Тема. Бюджетне право. Бюджетна система України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державний бюджет та бюджетне право України. 2. Бюджетний устрій України. 3. Бюджетна класифікація. 4. Бюджетний процес. 5. Сутність та призначення місцевих бюджетів. <p>Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 27 – 77. 2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 41 – 69. 3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 43 – 54. 4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 91 – 140. 	Визначити поняття бюджетного права, розглянути бюджетну систему, бюджетний устрій та бюджетний процес в Україні	2	1	RH10 RH12

7	<p>Тема. Правове регулювання державних доходів. Податкове право</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та система державних доходів. 2. Сутність та функції податку. 3. Податкове право та податкові правовідносини. 4. Податкова система, її елементи та принципи побудови 5. Види податків та їх характеристика. <p>Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 77 – 174. 2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 69 – 93. 3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 59 – 66. 4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 141 – 147. 	Визначити склад державних доходів, поняття податку та податкової системи	2		PH10 PH12
8	<p>Тема. Правове регулювання цільових позабюджетних фондів. Державне соціальне та пенсійне страхування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, призначення та види цільових позабюджетних фондів. 2. Завдання, правові засади організації та діяльності Пенсійного фонду України. 3. Види пенсій та особливості їх призначення. 4. Завдання, правові засади організації та діяльності Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України. 5. Види соціальних виплат та порядок їх нарахування. <p>Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 182 – 185. 2. Тулянцева В. Відповідальність за правопорушення у сфері використання позабюджетних цільових фондів. <i>Юридичний вісник</i>. 2020. № 6. С. 207 – 211. 3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. 	Визначити призначення та особливості функціонування цільових позабюджетних фондів	2	1	PH10 PH12

	О. О. Євенок. 2018. С. 85 – 104.				
9	<p>Тема. Правовідносини у сфері державного кредиту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та функції державного кредиту 2. Форми державного кредиту. 3. Поняття, види та форми державного боргу. 4. Нормативно-правове забезпечення відносин у галузі державного боргу. 5. Управління державним боргом. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 185 – 193. 2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 93 – 100. 3. Мелих О. Ю. Державний кредит і сучасний стан державного боргу України. <i>Електронна економіка</i>. 2019. № 2. С. 1-10. 4. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 85 – 96. 	Розглянути правовідносини в сфері державного кредиту та державного боргу	2		RH10 RH12
10	<p>Тема. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття витрат держави, їх характерні особливості. 2. Поняття й принципи бюджетного фінансування. 3. Правовий режим та особливості фінансування окремих галузей народного господарства України. 4. Порядок фінансування бюджетних установ. 5. Поняття та види кошторису витрат. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 193 – 200. 2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 79 – 93. 3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 72 – 80. 	Розглянути особливості державних видатків та порядок ушторисно-бюджетного фінансування	2	1	RH10 RH12

11	<p>Тема. Правове регулювання банківської діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Банківська система України. 2. Національний банк України та його функції. 3. Організація роботи банків. 4. Банківські операції. 5. Банківське регулювання і банківський нагляд. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 200 – 214. 2. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 109 – 135. 3. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 192 – 202. 	Розглянути банківську систему України і роль в ній НБУ	2	1	PH10 PH12
12	<p>Тема. Правові засади грошового обігу і розрахунків та валютного регулювання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правове регулювання грошового обігу. 2. Порядок ведення касових операцій в Україні. 3. Поняття та форми безготівкових розрахунків. 4. Валюта, валютні цінності та валютні курси. 5. Валютне регулювання та валютний нагляд. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. С. 2214 – 227. 2. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. С. 100 – 102. 3. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О. О. Євенок. 2018. С. 120 – 125. 4. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 204 -242. 	Визначити порядок правового регулювання грошового обігу, розрахунків, особливості валютного регулювання	2	1	PH10 PH12
Разом			24	8	

6. Перелік тем і зміст лабораторних занять – не передбачено навчальним планом

7. Самостійна робота

№ з/п	Зміст роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекційних занять	13	6
2	Підготовка до практичних/семінарських занять	24	8
3	Виконання індивідуальних завдань (реферат)	63	116
Разом		100	130

8. Індивідуальні завдання

Підготувати реферат на одну із означених тем:

1. Фінансово-правові відносини, їх структура і особливості.
2. Поняття і види фінансового контролю.
3. Ревізія як основний метод фінансового контролю, її види. Оформлення результатів ревізії.
4. Правове положення і функції державних органів, які здійснюють фінансовий контроль в Україні.
5. Рахункова палата України: правовий статус, завдання, функції, повноваження.
6. Казначейство України: правовий статус, завдання, функції, повноваження.
7. Функції та повноваження Міністерства фінансів України.
8. Зміст та особливості перевірки, обстеження, аналізу і ревізії.
9. Поняття, зміст і особливості бюджетно-правових відносин.
10. Бюджетний устрій України та бюджетна система.
11. Зміст нормативно-правових актів про бюджет.
12. Поняття і порядок кошторисно-бюджетного фінансування.
13. Поняття і зміст бюджетного процесу.
14. Порядок складання проекту бюджету.
15. Порядок розгляду і затвердження проекту бюджету.
16. Порядок виконання бюджету, компетенція Державного казначейства України.
17. Бюджетні трансферти: види та призначення.
18. Звітність про виконання бюджету, її види.
19. Класифікація податків.
20. Податкова система України: поняття, принципи і структура.
21. Поняття і види податкових пільг.
22. Елементи податку як юридичної категорії.
23. Принцип резидентства у податковому праві.
24. Правовий статус, завдання, функції, права і обов'язки Державної податкової служби України.
25. Поняття податку, принципи оподаткування.
26. Податок на прибуток підприємств.
27. Податок на доходи фізичних осіб.
28. Плата за землю і плата за користування надрами.
29. Акцизний податок.
30. Митні платежі.
31. Податок на додану вартість.
32. Збір за першу реєстрацію транспортного засобу.
33. Місцеві податки та збори.
34. Юридична відповідальність за податкові правопорушення.
35. Правовий статус, функції і повноваження Національного банку України.
36. Правове положення та функції комерційних банків.
37. Порядок ліцензування банківських операцій.

38. Види банківських кредитів.
39. Принципи організації, види та умови банківського кредитування.
40. Види банківських операцій.
41. Правові засади безготівкового грошового обігу.
42. Основні види банківських розрахункових документів.
43. Порядок відкриття рахунків у банках.
44. Правові основи регулювання грошової системи України.
45. Класифікація державного боргу.
46. Правове регулювання і класифікація державного кредиту.
47. Поняття і правовий режим внутрішнього боргу України.
48. Зовнішня і внутрішня валютна політика України.
49. Державна податкова політика.
50. Поняття та умови розголошення банківської таємниці.
51. Поняття і функції соціального страхування.
52. Поняття і види валютних цінностей.
53. Повноваження Національного банку України у сфері валютного регулювання.
54. Відповідальність за порушення валютного законодавства України

9. Методи навчання

В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіа засобів; практичні: контрольні роботи, індивідуальні науково-дослідні завдання. Важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані з вирішенням конкретних практичних ситуацій з виявлення корупційних ризиків та обґрунтування заходів їх мінімізації.

Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота студентів.

10. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та семінарських занять, а також за результатами модульних контрольних робіт та виконання завдань для самостійної роботи.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання після вивчення навчальної дисципліни у формі заліку.

Контрольні запитання з дисципліни

1. Поняття фінансів і фінансової діяльності держави.
2. Загальна характеристика державних органів, що здійснюють керівництво фінансовою діяльністю.
3. Конституційний статус Рахункової палати в Україні.
4. Правовий статус Міністерства фінансів України
5. Поняття фінансової системи України, її склад.
6. Правові форми фінансової діяльності.
7. Фінансове право як галузь права.
8. Зв'язок фінансового права з іншими галузями права.
9. Предмет і метод фінансово-правового регулювання.
10. Фінансово-правова норма: поняття, види та особливості.
11. Фінансово-правові відносини: поняття, зміст, особливості.
12. Система і джерела фінансового права.
13. Фінансовий контроль: поняття, види та методи.
14. Поняття та суб'єкти фінансового контролю.
15. Бюджетна система України: поняття та склад.
16. Поняття і зміст бюджету.
17. Міжбюджетні відносини в Україні.
18. Поняття та види міжбюджетних трансфертів за Бюджетним кодексом України.

19. Поняття бюджетного права.
20. Особливості бюджетних правовідносин.
21. Порядок розгляду проекту бюджету за Бюджетним кодексом України.
22. Бюджетне регулювання: поняття та методи. .
23. Стадія бюджетного процесу: поняття та види.
24. Бюджетні повноваження України. Особливості інституту бюджетних повноважень.
25. Зміст актів про бюджет
26. Доходи місцевих бюджетів. Закріплені, власні та регулюючі доходи.
27. Поняття та види розпорядників бюджетних коштів. Їх повноваження.
28. Поняття і зміст бюджетного процесу.
29. Порядок складання проекту бюджету.
30. Порядок розгляду та затвердження бюджету.
31. Порядок виконання державного бюджету.
32. Порядок складання і затвердження звіту про виконання бюджету.
33. Державний борг. Поняття, види та форми.
34. Кошторис: поняття, види, правове значення.
35. Поняття і зміст кошторисно–бюджетного фінансування.
36. Видатки державного бюджету. Особливості правовідносин у галузі видатків.
37. Правове регулювання видатків на утримання органів державної влади та органів місцевого самоврядування.
38. Доходи Державного бюджету України. Поняття та види.
39. Неподаткові доходи. Поняття, види та особливості правового регулювання.
40. Державне мито: поняття та порядок справляння.
41. Поняття та склад податкової системи України за Податковим кодексом України.
42. Місцеві податки і збори: загальна характеристика та види.
43. Податкові правовідносини: поняття та особливості.
44. Поняття та види елементів податку.
45. Поняття податку, його ознаки.
46. Права та обов'язки платників податку.
47. Права і обов'язки органів доходів та зборів.
48. Загальна характеристика податку на прибуток підприємств.
49. Загальна характеристика податку на доходи громадян в Україні.
50. Відповідальність за порушення податкового законодавства.
51. Загальна характеристика непрямих податків.
52. Банківська система України за Законом України „Про банки і банківську діяльність”.
53. Правовий статус Національного банку України.
54. Правові основи грошової системи України.
55. Відповідальність за порушення порядку ведення касових операцій.
56. Правові засади обігу готівки. Ліміт каси: поняття та порядок встановлення.
57. Порядок відкриття рахунків в фінансових установах
58. Правові основи організації безготівкових розрахунків в Україні
59. Фінансово-правові відносини в галузі безготівкових розрахунків.
60. Основні форми безготівкових розрахунків.
61. Правовий режим валютних операцій.
62. Поняття валюти, валютних цінностей та валютних правовідносин.
63. Поняття і зміст валютного контролю та нагляду.

11. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали за окремий вид навчальної діяльності		Критерії оцінювання
за шкалою від 1 до 5	за шкалою від 1 до 10	
5	9-10	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання.
4	7-8	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань.
3	5-6	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань.
2	3-4	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань.
1	1-2	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання.

Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання

№ з/п	Критерії оцінювання	Бали
1	належне оформлення	4
2	достовірність та актуальність матеріалу	4
3	наявність ґрунтовних висновків	4
4	наявність списку літературних джерел	4
5	грамотна і аргументована презентація матеріалу	4
Усього		20

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тема 1	4	0,13	5
Тема 2	4	0,13	5
Тема 3	4	0,13	5
Тема 4	4	0,13	5
Тема 5	4	0,13	5
МКР 1	15	0,50	10
Змістовий модуль 2			
Тема 6	4	0,13	5
Тема 7	4	0,13	5
Тема 8	4	0,13	5
Тема 9	4	0,13	5
Тема 10	4	0,13	5
Тема 11	4	0,13	5
Тема 12	6	0,20	5
МКР 2	22	0,74	10
ІНДЗ	63	2,13	20
Підсумок	150	5	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Ноутбук, мультимедіа-проектор, ОС Windows, пакет Microsoft Office, ресурси Moodle, Google Meet.

14. Рекомендовані джерела інформації

Обов'язкова література:

1. Бюджетна система: підручник / І. В. Алексєєв, Н. Б. Ярошевич, І. Ю. Кондрат, М. В. Ливдар. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 400 с.
2. Бюджетний кодекс України: Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 50-51. Ст. 572.
3. Волощук М. Г., Карабін Т. О., Менджул М. В. Фінансове право : підручник. Ужгород Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. 244 с. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/14778/1/>
4. Дмитрик О. О., Криницький І. Є., Лукашев О. А. Фінансове право : підручник / за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
5. Петровська І. І. Фінансове право : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 149 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/3144.pdf>
6. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13. Ст. 112.
7. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 392 с.
8. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 09.07.2003 № 1058-15. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1058-15>.
9. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
10. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 02.03.2000 № 1533-II. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1533-14>
11. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Фінансове право у схемах: навчально-методичний посібник. Житомир : Вид. О.О. Євенок. 2018. 154 с. URL : http://91.250.23.215:8080/jspui/bitstream/123456789/932/1/finansove_pravo.pdf
12. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. 253 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/75238/1/>

Додаткова література:

1. Іванов Ю.Б., Швабій К. І. Нагальні проблеми формування державної податкової політики в Україні. *Фінанси України*. 2017. № 5. С. 39-52.
2. Мелих О. Ю. Державний кредит і сучасний стан державного боргу України. *Електронна економіка*. 2019. № 2. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2019/85.pdf
3. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 5-6. Ст. 30.
4. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 30. Ст. 239.
5. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. №29. Ст.238; 2000.
6. Томчук В. В., Шарубова О. М. Державні цільові фонди в Україні: стан і перспективи розвитку. URL : <http://intkonf.org/kandekon>.
7. Тулянцева В. Відповідальність за правопорушення у сфері використання позабюджетних цільових фондів. *Юридичний вісник*. 2020. № 6. С. 207 – 211. URL : <http://yuv.onua.edu.ua/index.php/yuv/article/view/2047/2227>
8. Філіпенко Т.В. Державні заходи протидії податковим правопорушенням. Адміністративне право і процес: історія, сучасність, перспективи розвитку: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (24 березня 2017 р.). Кривий Ріг: Донецький юридичний інститут МВС України, 2017. С. 170-174.

9. Філіпенко Т.В. Складання та розгляд бюджетної декларації як стадія бюджетного процесу. Травневі правові читання: Матеріали Міжвузівської науково-практичної конференції здобувачів та викладачів закладів вищої освіти Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2019. С. 191-193.
10. Філіпенко Т.В. Сутність та складові фінансової політики держави. Проблеми сучасної фінансової політики держави : Збірник матеріалів круглого столу (17 травня 2019 р.). Ч. 1. Маріуполь: МДУ, 2019. С. 3-5
11. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях) / К. А. Гурковська, О. Б. Мороз, Ю. С. Назар, Л. М. Сукмановська. Львів: ЛДУВС, 2016. 308 с.

Інформаційні ресурси

1. www.ac-rada.gov.ua - Офіційний сайт Рахункової палати України
2. www.kmu.gov.ua - Офіційний сайт Кабінету Міністрів України
3. www.mfu.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства фінансів України
4. www.nbu.gov.ua - Офіційний сайт Національного банку України
5. www.ac-rada.gov.ua - Офіційний сайт Верховної Ради України

15. Політика навчальної дисципліни

Політики навчальної дисципліни враховує норми законодавства України щодо академічної доброчесності, Статуту Університету та інших нормативних документів.

1. **Академічна доброчесність** здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat> .

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально тут:

Анкетування з академічної доброчесності: <https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtVl-dsENos1SCDRHfUpGialYklgQK8j0/edit>

2. **Здобувач має право на оскарження** процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. **Участь в анкетуванні.** Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

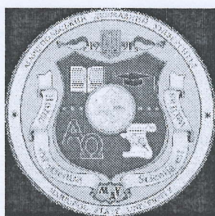
Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. **Неформальна освіта.** Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті МДУ.

Ресурси:

<https://prometheus.org.ua/> - Prometheus – відкриті онлайн-курси України та світу

<https://www.ed-era.com/> - EdEra – студія онлайн-освіти

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Назва навчальної дисципліни	Фінансове право
Освітня програма	Право
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Кафедра, яка здійснює викладання	Права та публічного адміністрування
Викладач ШБ, посада	Філіпенко Тетяна В'ячеславівна, професор кафедри права та публічного адміністрування МДУ
Електронна адреса викладача	t.filipenko@mdu.in.ua
Консультації (дата, час, можливості онлайн консультування)	Понеділок кожного тижня, 11.00, каб. 307 (Економіко-правовий факультет) або онлайн (платформи Zoom, Google Meet, Viber)
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	http://moodle.mdu.in.ua/
Компетентності та програмні результати навчання	КЗ1, КЗ2, КЗ4, КЗ5, КЗ7, КЗ8 КП1, КП3, КП6, КП9 РН10, РН12

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/кредити)	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		лекції	семінар.		
II-й	150/5	26	24	Реферат	Залік

Завідувач кафедри

Євген ЧЕРНИХ

Гарант ОП

Сюзана БАРЕГАМЯН